

No. 58098*

**Türkiye
and
Serbia**

Agreement between the Government of the Republic of Türkiye and the Government of the Republic of Serbia on the fight against the illicit trafficking of cultural properties. Belgrade, 16 June 2022

Entry into force: *15 November 2023 by notification, in accordance with article 11*

Authentic texts: *English, Serbian and Turkish*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Türkiye, 28 February 2024*

*No UNTS volume number has yet been determined for this record. The Text(s) reproduced below, if attached, are the authentic texts of the agreement /action attachment as submitted for registration and publication to the Secretariat. For ease of reference they were sequentially paginated. Translations, if attached, are not final and are provided for information only.

**Türkiye
et
Serbie**

Accord entre le Gouvernement de la République de Türkiye et le Gouvernement de la République de Serbie sur la lutte contre le trafic illicite de biens culturels. Belgrade, 16 juin 2022

Entrée en vigueur : *15 novembre 2023 par notification, conformément à l'article 11*

Textes authentiques : *anglais, serbe et turc*

Enregistrement auprès du Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies : *Türkiye, 28 février 2024*

*Aucun numéro de volume n'a encore été attribué à ce dossier. Les textes disponibles qui sont reproduits ci-dessous sont les textes originaux de l'accord ou de l'action tels que soumis pour enregistrement. Par souci de clarté, leurs pages ont été numérotées. Les traductions qui accompagnent ces textes ne sont pas définitives et sont fournies uniquement à titre d'information.

[TEXT IN ENGLISH – TEXTE EN ANGLAIS]

**AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF
TÜRKİYE AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF SERBIA ON
THE FIGHT AGAINST THE ILLICIT TRAFFICKING OF CULTURAL
PROPERTIES**

The Government of the Republic of Türkiye and the Government of the Republic of Serbia hereinafter referred to as the “Party” individually and as the “Parties” collectively,

in accordance with the “Agreement between the Government of the Republic of Türkiye and the Federal Government of the Federal Republic of Yugoslavia on cooperation in the field of education, science, culture and sports“, signed in 2002, and the “Cultural Cooperation Protocol” between the Ministry of Culture and Tourism of the Republic of Türkiye and the Ministry of Culture and Media of the Republic of Serbia, signed on February 19, 2009 in Kocaeli,

in accordance with the obligations, principles and standards established in the 1970 UNESCO Convention on the Means of Prohibiting and Preventing the Illicit Import, Export and Transfer of Ownership of Cultural Property,

in accordance with the principles of other international agreements in the field of the protection of the cultural heritage to which the Republic of Türkiye and the Republic of Serbia are parties,

recognizing that their respective cultural heritages are unique and that therefore their protection, conservation, preservation in place and return and restitution when illicitly exported are priority tasks for both States,

having in mind that theft, clandestine excavation, illicit import, export or transfer of ownership of cultural property have posed a serious threat on cultural heritage of mankind,

considering the utmost importance of the enhancement of bilateral co-operation in the field of the cultural property protection,

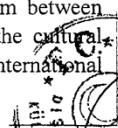
aiming at developing co-operation in the field of the prevention of the theft, clandestine excavation and illicit import, export or transfer of ownership of cultural property, as well as of the promotion of their return or restitution,

conscious of the fact that developing bilateral cooperation is an effective tool for the preservation of cultural heritage

Agree on The Following:

Article 1

The aim of this Agreement is the establishment of a cooperation mechanism between Parties to prevent the illicit import, export and transfer of ownership of the cultural property defined and protected by the national laws of both countries and international conventions;

This Agreement establishes a basis and methods for the identification, protection, conservation, return and restitution of cultural property between the Parties, as well as the mutual measures to be taken to prevent their theft, clandestine excavation, illicit import, export and illicit transfer of ownership.

Article 2

The Parties agree that the notion of cultural property of the Republic of Türkiye shall be defined according to the laws of the Republic of Türkiye and the notion of cultural property of the Republic of Serbia shall be defined according to the laws of the Republic of Serbia.

In the event of any dispute concerning the application or interpretation of the provisions of the legislation of the two Countries concerning the issues provided for in this Agreement, the Parties shall solve them amicably through consultations and direct negotiations.

Article 3

The parties agree, for the purpose of joint fight against illicit trafficking of cultural property;

a. To adopt preventive and corrective measures in accordance with the national laws of the Parties on theft, clandestine excavation and illegal import and export, and transfer of ownership of property, and the 1970 UNESCO Convention on the Means of Prohibiting and Preventing the Illicit Import, Export and Transfer of Ownership of Cultural Property adopted in Paris on November 14, 1970,

b. To assist each other in the identification and return of cultural property illegally removed from the Parties' territory, to the extent that this return does not conflict with the legislation of the country in which the property is located.

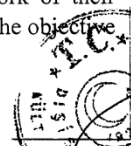
Article 4

The Parties shall facilitate the work of the institutions of the other Party in matters, within their exclusive competence, with regard to cooperation of national security, customs and legal assistance authorities working in the field of combatting illicit trafficking of cultural property.

Article 5

To guarantee the efficiency in the fulfillment of the objective of the present Agreement and the exchange of information and procedures, Ministry of Culture and Tourism for the Republic of Türkiye and the Ministry of Culture and Media for the Republic of Serbia are designated as the coordinating authorities.

The Coordinating Authorities may collaborate directly within the framework of their respective powers and applicable national legislation, in order to accomplish the objective of this Agreement.

The Coordinating Authorities shall periodically supervise the application and fulfillment of this Agreement and shall propose modifications when necessary.

The designated Coordinating Authorities in each Party shall collaborate with other governmental bodies in order to fulfill the objectives of this Agreement.

Article 6

The Parties agree that one of the purposes of this Agreement is to encourage exchange of information between the Parties on the following subjects:

a. Laws and other regulations on the protection of cultural property, especially with regard to the prevention of theft, clandestine excavation and illicit import, export or transfer of ownership and the promotion of the return or restitution, as well as relevant policies and measures worked out by the administrative authorities,

b. Cultural property that is prohibited from being exported,

c. Export certificates for cultural property and property under prior protection (objects of artistic, historic and archaeological significance);

d. Entities and organizations charged with cultural property protection and preservation;

e. Cases of theft, illegal excavation and illicit import, export or transfer of ownership of cultural property,

The Parties will also exchange any other information deemed necessary by both Parties in accordance with the provisions of this Agreement.

The above information shall be regularly updated over time, it shall be used by the Parties only on matters covered by this Agreement and shall be kept confidential.

Article 7

The Parties shall encourage the exchange and training of personnel involved in the prevention of theft, clandestine excavation and illicit import, export or transfer of ownership of cultural property, as well as in the return or restitution of cultural property, in particular in the fields of the administration of cultural property, cataloguing and control of cultural property market, management of the import and export of cultural property, legislation and law drafting, information collecting and coordination in international affairs.

The Parties shall also encourage exchange of visits and experiences, as well as training programmes between the specialized investigative structures, according to their respective regulations and the pertinent legislation regarding the international police cooperation.

Article 8

For the purpose of implementing this Agreement, the Parties shall enhance coordination and further improve their respective monitoring systems on the export and import of cultural property as well as communication systems on stolen cultural property.

Article 9

The Parties may coordinate, through consultations, their respective positions on multilateral affairs concerning the prevention of theft, illegal excavation and illicit import, export, transfer of ownership and the return or restitution of cultural property.

The Parties shall pursue to include other countries in their efforts for the prevention of theft, clandestine excavation and illicit import, export, transfer of ownership and return or restitution of cultural property, also by signing bilateral or multilateral agreements similar to the present Agreement.

The Parties shall strengthen collaboration in order to further enhance awareness of the general public, museums and other cultural entities about threats arising from the theft, clandestine excavation and illicit import, export or transfer of ownership of cultural property and about the importance of the return or restitution of cultural property. The Parties shall also increase their co-operation within relevant international organizations.

The Parties shall inform each other, to the extent made possible by the rules concerning the confidentiality of the procedures, about cultural property appearing illicitly in the international market which are related to the Parties and shall share information concerning the evaluation, registration, return and restitution of lost cultural property of the Parties, when relevant research and inquiries are being conducted. To such ends, they will take advantage of their competent specialized investigative structures, according to their respective regulations.

Article 10

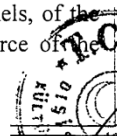
Upon the urgent request for return of one of the Parties, which is addressed through official diplomatic channels, the other Party shall take the necessary measures by all legal means for the seizure and the return of any cultural property stolen, illicitly exported or transferred from the territory of the requesting Party, pursuant to national laws in force and international agreements.

The costs incurred from returning the above-mentioned property shall be covered by the requesting party.

FINAL PROVISIONS

Article 11

This Agreement shall enter into force on the date of the receipt of the last written notification by which the Parties notify each other, through diplomatic channels, of the completion of their internal legal procedures required for the entry into force of the Agreement.

This Agreement shall remain in force for a period of 5 (five) years. It shall be renewed automatically for successive periods of next 5 (five) years, unless one of the Parties notifies the other in writing, through diplomatic channels, of its intention not to renew the Agreement 6 (six) months prior to its expiration.

Each Party may terminate this Agreement at any time, by sending a written notification to the other Party. In that case, the Agreement shall cease to be valid 6 (six) months from the date of the receipt of the notification.

Article 12

This Agreement may be amended by mutual written consent of the Parties at any time. The amendments shall enter into force in accordance with the procedure prescribed under Article 11 of this Agreement.

Article 13

Disputes that may arise from the interpretation or application of this Agreement shall be settled by mutual negotiations or consultations between the Parties.

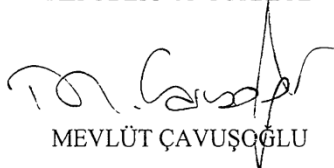
Article 14

No provisions of this Agreement shall affect rights and obligations of the Parties under other international agreements to which they are Parties.

Amendments to this Agreement or its termination shall have no effect on the completion of joint projects initiated under this Agreement and not completed during the period in which the Agreement has been in force, unless the Parties agree otherwise.

Done in ..... on ..... in two originals, each in, Turkish, Serbian and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence in interpretation, the English text shall prevail.

FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF TÜRKİYE

MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU

MINISTER OF FOREIGN AFFAIRS

FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF SERBIA

MAJA GOJKOVIĆ

DEPUTY PRIME MINISTER AND
MINISTER OF CULTURE AND
MEDIA

[TEXT IN SERBIAN – TEXTE EN SERBE]

**СПОРАЗУМ ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ ТУРСКЕ И ВЛАДЕ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ О БОРБИ ПРОТИВ НЕДОЗВОЉЕНЕ ТРГОВИНЕ
КУЛТУРНИМ ДОБРИМА**

Влада Републике Турске и Влада Републике Србије, у даљем тексту „Страна“ појединачно и заједнички „Стране“,

у сагласности са Споразумом између Владе Републике Турске и Савезне Владе Савезне Републике Југославије о сарадњи у области образовања, науке, културе и спорта, потписаним 2002. године и Протоколом о сарадњи у области културе између Министарства културе и туризма Републике Турске и Министарства културе и информисања Републике Србије, потписаним 19. фебруара 2009. године у Коцаелију,

у складу са обавезама, принципима и стандардима који су успостављени Унесковом Конвенцијом о мерама за забрану и спречавање недозвољеног увоза, извоза и преноса својине културних добара из 1970. године,

у складу са принципима других међународних споразума у области заштите културног наслеђа којих су Република Турска и Република Србија потписнице,

препознајући да њихова појединачна културна наслеђа јесу јединствена и да су стога њихова постојећа заштита, конзервација и очување и њихов повраћај и реституција када су недозвољено извезени приоритетни задаци за обе државе,

имајући у виду да крађа, незаконита ископавања и недозвољени увоз, извоз или пренос власништва над културним добрима представљају озбиљну претњу за културно наслеђе човечанства,

узимајући у обзир изузетну важност унапређења билатералне сарадње у области заштите културних добара,

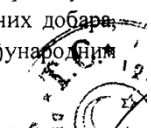
са циљем развијања сарадње на пољу спречавања крађе, незаконитих ископавања, недозвољеног увоза, извоза или преноса власништва културних добара, као и промоције њиховог повраћаја или реституције,

свесне чињенице да је развијање билатералне сарадње ефикасно средство за очување културног наслеђа

Споразумеле су се о следећем:

Члан 1.

Циљ овог Споразума је успостављање механизма сарадње између Страна ради спречавања недозвољеног увоза, извоза и преноса власништва културних добара, дефинисаних и заштићених националним законима двеју земаља и међународним конвенцијама;

Споразум успоставља основу и методе за идентификацију, заштиту, очување, повраћај и пренос својине културних добара између Страна, као и за узајамне мере за спречавање крађе, незаконитих ископавања, недозвољеног увоза, извоза и преноса власништва.

Члан 2.

Стране су сагласне да ће се појам културног добра Републике Турске у складу са законима Републике Турске, а појам културног добра Републике Србије дефинисати у складу са законима Републике Србије.

У случају спорова који се тичу примене или тумачења одредби закона двеју земаља у вези са питањима регулисаним овим Споразумом, Стране су сагласне да ће их решити мирним путем кроз консултације и директне преговоре.

Члан 3.

Стране су сагласне да у циљу заједничке борбе против недозвољене трговине културним добрима

а. Усвоје превентивне и корективне мере у складу са националним законима Страна о крађи, незаконитом ископавању и недозвољеном увозу и извозу, и преносу власништва, и Унесковом Конвенцијом о мерама за забрану и спречавање недозвољеног увоза, извоза и преноса својине културних добара усвојеном у Паризу 14. новембра 1970. године,

б. Помажу једна другој у идентификацији и повраћају културних добара недозвољено изнетих са територије Страна, у мери у којој повраћај није у супротности са унутрашњим законодавством државе у којој се добро налази.

Члан 4.

Стране ће олакшати рад институција друге Стране у питањима њихове искључиве надлежности која се тичу сарадње органа националне безбедности, царина и органа за пружање правне помоћи који раде у области борбе против недозвољене трговине културним добрима.

Члан 5.

Као гаранција ефикасности у постизању циљева овог Споразума, и размене информација и процедура, Министарство културе и туризма за Републику Турску и Министарство културе и информисања за Републику Србију, су одређени као координациона тела.

Координациона тела могу сарађивати директно у оквиру својих појединачних овлашћења и важећих националних закона, ради постизања сврхе овог Споразума.

Координациона тела периодично врше надзор над применом и испуњењем овог Споразума и предлажу измене истог када је то неопходно.

Одређена координациона тела сваке од Страна ће сарађивати са другим државним органима у циљу испуњења циљева овог Споразума.

Члан 6.

Стране су сагласне да је једна од сврха овог Споразума подстицање размене информација између Страна о следећим темама:

а. Законима и другим прописима који регулишу заштиту културних добара, посебно у погледу спречавања крађе, незаконитих ископавања, недозвољеног увоза, извоза или преноса власништва и промоције повраћаја или реституције, као и о релевантној политици и мерама које су разрадили надлежни органи,

б. Културним добрима чији је извоз забрањен,

ц. Дозволама за извоз културних добара, као и добара која уживају претходну заштиту (предмети од уметничког, историјског и археолошког значаја),

д. Институцијама и организацијама задуженим за заштиту и очување културних добара,

е. Случајевима крађе, незаконитих ископавања и недозвољеног увоза, извоза или преноса власништва над културним добрима,

Стране ће размењивати и све друге информације које сматрају неопходним у складу са одредбама овог Споразума.

Претходно наведене информације ће се редовно ажурирати, током времена, и Стране ће их користити искључиво у питањима обухваћеним овим Споразумом и чуваће их као поверљиве.

Члан 7.

Стране ће подстицати размену и обуку особља укљученог у спречавање крађе, незаконитих ископавања и недозвољеног увоза, извоза или преноса власништва над културним добрима, као и у повраћају или реституцији културних добара, посебно на пољима администрације културних добара, каталогизације и контроле тржишта културних добара, управљања увозом и извозом предмета културе, легислативе и израде закона, прикупљања информација и координације у међународним односима.

Стране ће такође подстицати размену посета и искустава, као и програма обука између специјализованих истражних структура, у складу са својим прописима и одговарајућим прописима који се тичу међународне полицијске сарадње.

Члан 8.

У циљу примене овог Споразума, Стране ће побољшати координацију и даље унапређење својих система праћења извоза и увоза културних добара, као и система за комуникацију о украденим културним добрима.

Члан 9.

Стране могу, путем консултација, координирати своје ставове о мултилатералним пословима који се тичу спречавања крађе, незаконитих ископавања и недозвољеног увоза, извоза, преноса власништва и повраћаја или реституције културних добара.

Стране ће настојати да укључе друге земље у напоре за спречавање крађе, незаконитих ископавања и незаконитог увоза, извоза, преноса власништва и повратка или реституције културних добара, такође потписивањем билатералних или мултилатералних споразума сличних овом Споразуму.

Стране ће ојачати сарадњу у циљу даљег подизања свести шире јавности, музеја и других културних субјеката о претњама које произилазе из крађе, незаконитих ископавања и недозвољеног увоза, извоза или преноса власништва културних добара као и о значају повратка или реституције културних добара. Стране ће такође продубити своју сарадњу унутар релевантних међународних организација.

Стране ће се узајамно информисати, у мери у којој то омогућавају правила која се односе на поверљивост поступака, о културним добрима која се илегално појављују на међународном тржишту, а која су повезана са Странама и размењиваће информације у вези са проценом, регистрацијом, повраћајем и реституцијом изгубљених културних добара Страна, када се спроводу релевантна истраживања и истраге. У такве сврхе, они ће искористити своје надлежне специјализоване истражне структуре, у складу са својим релевантним прописима.

Члан 10.

На хитни захтев за повраћај једне од Страна, који се упућује званичним дипломатским путем, друга Страна ће предузети неопходне правна средства за заплenu и повраћај било ког културног добра украденог, недозвољено извезеног или пренетог са територије Стране која захтева повраћај, у складу са прописима важећег националног законодавства и међународним уговорима.

Трошкове настале враћањем горе наведених добара сноси Страна која је поднела захтев.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**Члан 11.**

Овај Споразум ступа на снагу даном пријема последњег писаног обавештења дипломатским путем којим се Стране узајамно обавештавају о завршетку својих унутрашњих законских процедура неопходних за ступање на снагу Споразума.

Овај Споразум остаје на снази током 5 (пет) година. Он ће се аутоматски обнављати на узастопне периоде од наредних 5 (пет) година, осим ако једна од Страна писаним обавештењем, дипломатским путем, не обавести другу Страну о својој намери да не продужи Споразум 6 (шест) месеци пре истека његовог важења.

Било која Страна може отказати Споразум у било ком тренутку, достављањем писаног обавештења другој Страни. У том случају, Споразум престаје да важи 6 (шест) месеци од датума пријема обавештења.

Члан 12.

Овај Споразум може се изменити и допунити уз обострану писану сагласност страна у било ком тренутку. Измене и допуне ступају на снагу у складу са процедуром прописаном у члану 11. овог Споразума.

Члан 13

Спорови који могу проистећи из тумачења или примене овог Споразума решавају се међусобним преговорима односно консултацијама између Страна.

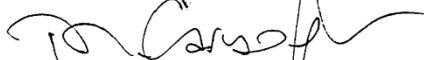
Члан 14.

Ниједна одредба овог Споразума неће утицати на права и обавезе Страна које проистичу из других међународних споразума чије су потписнице једна или друга Страна.

Измене и допуне овог Споразума или престанак његовог важења неће имати никакав утицај на окончање заједничких пројеката отпочетих у оквиру овог споразума, а који нису завршени у периоду док је Споразум био на снази, осим ако се Стране другачије не споразумеју.

Састављено у ..... дана ..... у два оригинална примерка, сваки на турском, српском и енглеском језику, при чему су сви текстови подједнако веродостојни. У случају неслагања у тумачењу одредаба овог Споразума, енглески текст ће имати предност.

ЗА ВЛАДУ РЕПУБЛИКЕ ТУРСКЕ

МЕВЛУТ ЧАВУШОГЛУ
МИНИСТАР СПОЉНИХ ПОСЛОВА

ЗА ВЛАДУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

МАЈА ГОЈКОВИЋ
ПОТПРЕДСЕДНИЦА ВЛАДЕ И
МИНИСТАР КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА

[TEXT IN TURKISH – TEXTE EN TURC]

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SIRBİSTAN
CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA KÜLTÜR VARLIKLARININ
YASADIŞI TRAFİĞİYLE MÜCADELE ANLAŞMASI**

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükûmeti, bundan böyle münferit olarak “Taraf” müşterek olarak “Taraflar” olarak adlandırılacaktır,

2002 yılında imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Devleti ve Yugoslavya Federal Cumhuriyeti Devleti arasında eğitim, bilim, kültür ve spor alanında işbirliği anlaşması” ile Kocaeli’nde 19 Şubat 2009 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Sırbistan Cumhuriyeti Kültür ve Enformasyon Bakanlığı arasında imzalanan “Kültürel İşbirliği Protokolü” uyarınca,

1970 UNESCO Kültür Varlıklarının Kanunsuz İthal, İhraç ve Mülkiyet Transferinin Önlenmesi ve Yasaklanması için Alınacak Tedbirlerle İlgili Sözleşmede belirlenen yükümlülükler, ilkeler ve standartlar uyarınca,

Türkiye Cumhuriyeti’nin ve Sırbistan Cumhuriyeti’nin kültürel mirasın korunması alanında taraf olduğu diğer uluslararası anlaşmaların ilkeleri uyarınca,

Kendi kültürel miraslarının eşsiz olduğunu ve dolayısıyla yasa dışı olarak ihraç edildiğinde bunların korunması, muhafazası, yerinde saklanması ve iadesi ile ilgili işlemlerin her iki devletin öncelikli görevi olduğunu kabul ederek,

Kültür varlıklarına ilişkin hırsızlığın, kaçak kazaların, yasadışı ithalatın, ihracatın veya mülkiyet devrinin insanoğlunun kültürel mirası üzerinde ciddi tehdit oluşturduğunu göz önünde bulundurarak,

Kültür varlıklarını koruma alanında ikili işbirliğinin artırılmasının azami önemine dikkat ederek,

Kültür varlıklarına ilişkin hırsızlık, kaçak kazı, yasadışı ithalat, ihracat veya mülkiyet devri gibi suçların önlenmesinin yanı sıra söz konusu kültür varlıklarının iadesinin teşviki alanında işbirliği geliştirmeyi amaçlayarak,

Kültürel mirasın korunmasında ikili işbirliği geliştirmenin etkili bir araç olduğu gerçeğinin farkında olarak

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmıştır:

Madde 1

Bu Anlaşma’nın amacı, her iki ülkenin ulusal hukuku ve uluslararası sözleşmeler tarafından tanımlanan ve korunan kültür varlıklarının yasa dışı ithalatı, ihracatı ve mülkiyet devrinin önlenmesi için Taraflar arasında bir işbirliği mekanizmasının kurulmasıdır.

Bu Anlaşma, Taraflar arasında kültür varlıklarının tanımlanması, korunması, muhafazası, iadesi ile ilgili bir zeminin ve yöntemlerin yanı sıra söz konusu varlıklarla ilgili hırsızlık, kaçak kazı, yasa dışı ihracat, ithalat ve mülkiyet hakkının yasadışı devri gibi suçları önlemek için alınacak karşılıklı tedbirleri belirlemektedir.

Madde 2

Taraflar, Türkiye Cumhuriyeti'nin kültür varlıkları kavramının Türkiye Cumhuriyeti yasalarına göre tanımlanacağını, Sırbistan Cumhuriyeti'nin kültür varlıklarının Sırbistan Cumhuriyeti yasalarına göre tanımlanacağını kabul eder.

Bu Anlaşmada öngörülen konularla ilgili olarak iki ülkenin mevzuatında yer alan hükümlerin uygulanmasına veya yorumlanmasına ilişkin herhangi bir anlaşmazlık olması durumunda, Taraflar ilgili anlaşmazlıkları istişare ve doğrudan müzakerelerle sulh yoluyla çözüme kavuşturacaktır.

Madde 3

Kültür varlıklarının yasadışı trafiğiyle ortak mücadele amacıyla, Taraflar aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmıştır:

a. Kültür varlıklarına ilişkin hırsızlık, kaçak kazı, yasadışı ithalat ve ihracat, mülkiyet devri ile ilgili olarak Tarafların ulusal kanunları ve 14 Kasım 1970 tarihinde kabul edilen 1970 UNESCO Kültür Varlıklarının Kanunsuz İthal, İhraç ve Mülkiyet Transferinin Önlenmesi ve Yasaklanması için Alınacak Tedbirlerle İlgili Sözleşme uyarınca önleyici ve düzeltici tedbirler benimsemek,

b. Tarafların topraklarından yasa dışı olarak çıkarılan kültür varlıklarının tanımlanmasında ve iadesinde – bu iadenin varlığın bulunduğu ülkenin mevzuatıyla çelişmediği ölçüde – birbirlerine yardım etmek.

Madde 4

Taraflar, kendi münhasır yetkileri kapsamında, kültür varlıklarının yasa dışı kaçakçılığıyla mücadele alanında çalışan ulusal güvenlik, gümrük ve hukuki yardımlaşma yetkililerinin işbirliği bakımından diğer Taraf'ın kurumlarının bu konularla ilgili yaptığı çalışmalarını kolaylaştıracaktır.

Madde 5

Mevcut Anlaşma'nın amacının gerçekleşmesinde ve bilgi ve prosedür alışverişinde etkinliği sağlamak amacıyla, Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Sırbistan Cumhuriyeti Kültür ve Enformasyon Bakanlığı koordinasyon makamı olarak belirlenmiştir.

Koordinasyon Makamları, bu Anlaşmanın hedefine ulaşması amacıyla, kendi yetkileri ve geçerli ulusal mevzuatları çerçevesinde doğrudan işbirliğinde bulunabilir.

Koordinasyon Makamları, bu Anlaşmanın uygulanmasını ve gerçekleştirilmesini periyodik olarak denetleyecektir ve gerekli hallerde değişiklikler önerecektir.

Her Taraf'ın belirlenmiş Koordinasyon Makamı, bu Anlaşmanın hedeflerine ulaşması amacıyla diğer devlet kurumlarıyla işbirliğinde bulunacaktır.

Madde 6

Taraflar, bu Anlaşmanın amaçlarından birinin aşağıdaki konularda Taraflar arasında bilgi alışverişini teşvik etmek olduğunu kabul eder:

- a. Özellikle hırsızlığın, kaçak kazının ve yasa dışı ihracatın, ithalatın veya mülkiyet devrinin önlenmesi ile iadesinin teşviki bakımından kültür varlıklarının korunmasına ilişkin yasalar ve diğer düzenlemelerin yanı sıra idari makamlar tarafından tasarlanan ilgili politikalar ve tedbirler,
- b. İhracı yasaklanan kültür varlıkları,
- c. Kültür varlıklarına ve öncelikli koruma (sanatsal, tarihi ve arkeolojik öneme sahip objeler) altındaki varlıklara ilişkin ihracat sertifikaları,
- d. Kültür varlıklarının korunmasından ve muhafazasından sorumlu kurum ve kuruluşlar,
- e. Kültür varlığına ilişkin hırsızlık, yasa dışı kazı ve yasa dışı ihracat, ithalat ve mülkiyet devri vakaları,

Taraflar ayrıca bu Anlaşmanın hükümleri uyarınca her iki Tarafça gerekli görülen diğer herhangi bir bilgiyi de paylaşacaktır.

Yukarıda yer alan bilgiler, zaman içerisinde düzenli olarak güncellenecektir ve Taraflarca yalnızca bu Anlaşma kapsamındaki hususlarla ilgili olarak kullanılacaktır ve gizli tutulacaktır.

Madde 7

Taraflar, özellikle kültür varlıklarının idaresi, kültür varlığı piyasasının kataloglanması ve kontrolü, kültür varlıklarının ithalatı ve ihracatının yönetimi, mevzuat ve yasa hazırlama, bilgi toplama ve uluslararası ilişkilerde koordinasyon alanlarında olmak üzere, kültür varlıklarına ilişkin hırsızlık, kaçak kazı ve yasa dışı ithalat ve ihracat ve mülkiyet devri ile ilgilenen personelin değiş tokuşunu ve eğitimini teşvik edecektir.

Taraflar, uluslararası polis işbirliği açısından kendi düzenlemeleri ve ilgili mevzuat uyarınca özel soruşturma yapıları arasında ziyaretleri ve deneyim alışverişinin yanında eğitim programlarını da teşvik edecektir.

Madde 8

Bu Anlaşmanın uygulanması bakımından, Taraflar koordinasyonu artıracak ve kültür varlıklarının ithalatı ve ihracatı ile ilgili kendi izleme sistemlerinin yanı sıra çalınmış kültür varlıklarıyla ilgili iletişim sistemlerini de daha fazla geliştirecektir.

Madde 9

Taraflar, istişare yoluyla, kültür varlıklarına ilişkin hırsızlığın, yasa dışı kazaların ve yasa dışı ithalat ve ihracatın, mülkiyet devrinin önlenmesi ve kültür varlıklarının iadesi ile ilgili olarak çok taraflı işlerde kendi pozisyonlarını koordine edebilir.

Taraflar, aynı zamanda mevcut Anlaşmaya benzer ikili veya çok taraflı anlaşmalar imzalayarak kültür varlıklarına ilişkin hırsızlığın, kaçak kazının ve yasadışı ithalatın ve ihracatın ve mülkiyet devrinin önlenmesiyle ilgili gayretlerine diğer ülkeleri dâhil etmeyi gözetecektir.

Taraflar, kültür varlıklarına ilişkin hırsızlık, kaçak kazı, yasadışı ithalat ve ihracat veya mülkiyet devrinden kaynaklanan tehditler ile kültür varlıklarının iadesinin önemi hakkında halkın, müzelerin ve diğer kültür kurumlarının farkındalığını daha fazla artırmak amacıyla işbirliğini güçlendirecektir. Taraflar, aynı zamanda ilgili uluslararası organizasyonlarda işbirliklerini artıracaklardır.

Taraflar – prosedürlerin gizliliğiyle ilgili kuralların mümkün kıldığı ölçüde – uluslararası piyasada yasa dışı bir şekilde ortaya çıkan ve Taraflar ile ilgili olan kültür varlıkları hakkında birbirlerini bilgilendirecektir ve ilgili araştırma ve soruşturmalar yapılırken Tarafların kayıp kültür varlıklarının değerlendirilmesi, kaydı, iadesi ile ilgili bilgileri paylaşacaktır. Bu amaçla, kendi ilgili düzenlemelerine göre, yetkin özel soruşturma yapılarından faydalanabileceklerdir.

Madde 10

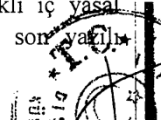
Resmî diplomatik kanallar yoluyla Taraflardan birine yapılan acil iade talebi üzerine, diğer Taraf, geçerli ulusal hukuka ve uluslararası sözleşmelere uygun olarak, talepte bulunan Tarafın topraklarından çalınan, yasa dışı olarak ihraç edilen veya aktarılan herhangi bir kültür varlığının ele geçirilmesi ve iadesi için tüm yasal yollara başvurarak gerekli tüm tedbirleri alacaktır.

Yukarıda bahsi geçen varlıkların iadesiyle ilgili yapılan masraflar, talepte bulunan Tarafça karşılanacaktır.

SON HÜKÜMLER

Madde 11

Bu Anlaşma, Tarafların mevcut Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal prosedürlerin tamamlandığını diplomatik kanallarla birbirlerine bildirdiği son yafılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

Bu Anlaşma, 5 (beş) yıllık bir dönem yürürlükte kalacaktır. Taraflardan birinin anlaşmanın sona ermesinden önceki 6 (altı) ay içerisinde bu Anlaşmayı yenileme niyetinde olmadığını diplomatik kanallarla yazılı olarak diğer Taraf'a bildirmedığı sürece sonraki 5 (beş) yıllık dönemlerde otomatik olarak yenilenecektir.

Taraflardan her biri, diğer Taraf'a yazılı bir bildirim göndererek herhangi bir zamanda bu Anlaşmayı feshedebilir. Bu durumda, söz konusu bildirim alındığı tarihten itibaren 6 (altı) ay içerisinde Anlaşma geçerliliğini kaybedecektir.

Madde 12

Bu Anlaşma, herhangi bir zamanda Tarafların karşılıklı yazılı rızasıyla değiştirilebilir. Değişiklikler, bu Anlaşmanın 11. Maddesinde bildirilen prosedüre uygun olarak yürürlüğe girecektir.

Madde 13

Bu Anlaşmanın yorumlanmasından veya uygulanmasından kaynaklanan uyuşmazlıklar, Taraflar arasında karşılıklı müzakere veya istişare yoluyla çözülecektir.

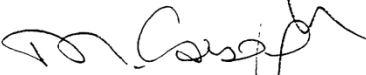
Madde 14

Bu Anlaşmanın hiçbir hükmü, Tarafların taraf olduğu diğer uluslararası sözleşmelerden doğan haklarını ve yükümlülüklerini etkilemeyecektir.

Bu Anlaşmada yapılan değişiklikler veya bu Anlaşma'nın feshi, Taraflar aksini kararlaştırmadıkça, bu Anlaşma kapsamında başlatılan veya bu Anlaşmanın yürürlükte olduğu dönem boyunca tamamlanmamış ortak projelerin tamamlanması üzerinde hiçbir etkiye sahip olmayacaktır.

Tüm metinler eşit derecede özgün ve her biri Türkçe, Sırpça ve İngilizce dillerinde olmak üzere iki kopya halinde ..... 'de ..... tarihinde imzalanmıştır. Yorumlama farklılığı olması durumunda, İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ADINA SIRBİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ADINA

MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU

DIŞİŞLERİ BAKANI

MAJA GOJKOVIĆ

BAŞBAKAN YARDIMCISI VE
KÜLTÜR VE ENFORMASYON BAKANI

